

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

LENTOKONETEKNIIKAN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 2014

Määräys 22/011/2014

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2014:22

ISBN 978-952-13-5852-4 (nid.)

ISBN 978-952-13-5853-1 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Grano Oy/Jaana Jääskeläinen

www.oph.fi/julkaisut

Painopaikka: Grano Oy, 2014

MÄÄRÄYS

12.6.2014

22/011/2014

Voimassaoloaika: **1.9.2014 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen
perustuu:
L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoaa Opetushallituksen määräyksen

-

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

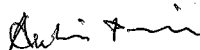
LENTOKONETEKNIIKAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.9.2014 lukien toistaiseksi.

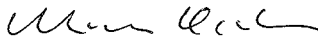
Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Markku Karkama

LIITE

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon perusteet 2014

SISÄLTÖ

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa	8
1.6	Todistukset.....	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus.....	10
2	Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon muodostuminen	11
2.1	Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnossa osoitettava osaaminen	11
2.2	Tutkinnon osat.....	12
3	Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	13
3.1	Lentokonetekniikan alalla työskentely	14
3.2	Asiantuntijatehtävissä työskentely.....	18
3.3	Laatutoiminnoissa työskentely	21
3.4	Opetustehtävissä työskentely.....	24

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2 Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon muodostuminen

2.1 Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnossa osoitettava osaaminen

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon suorittaneet henkilöt työskentelevät alla kuvatuissa lentoteknisissä asiantuntija-, laatu- ja opetustehtävissä.

Tutkinnon osan **Asiantuntijatehtävissä työskentely** suorittanut työskentelee lentoteknisissä asiantuntijatehtävissä (engineering) itsenäisesti ja kiinteässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Hän suunnittelee huoltotoimenpiteitä ja laatii ohjeistuksia aikataulut, huoltovaatimukset, ilmailumääräykset sekä poikkeustilanteet huomioiden. Hän laatii loogisia ja toteutettavissa olevia kokonaisuuksia operatiiviseen dataan perustuen. Hän laatii ja tulkitsee sopimuksia sekä käyttää projekteja työvälineenä.

Tutkinnon osan **Laatutoiminnoissa työskentely** suorittanut työskentelee laadunhallinnan tehtävissä itsenäisesti ja kiinteässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Hän suunnittelee, toteuttaa ja raportoi määräystenmukaisia auditointeja sekä valvoo korjaavien toimenpiteiden suoritusta. Hän osallistuu itsensä, organisaatioiden ja laatu yhteisön toimintaan ennakoivalla ja kehittäväällä otteella.

Tutkinnon osan **Opetustehtävissä työskentely** suorittanut työskentelee lentoteknisissä opetustehtävissä itsenäisesti ja kiinteässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Hän suunnittelee ja valmistele vaatimustenmukaisia ja oppimisen kannalta tehokkaita oppimiskokonaisuuksia huomioiden erilaiset oppijat. Hän opettaa, arvioi oppimista, antaa palautetta sekä toimii opinnäytteiden, kokeiden ja käytännön harjoitteiden valvojana ja vastaanottajana.

2.2 Tutkinnon osat

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon suorittaminen edellyttää yhden pakollisen ja yhden valinnaisen tutkinnon osan suorittamista.

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon pakollinen osa on

3.1 Lentokonetekniikan alalla työskentely

Tutkinnon valinnaiset osat ovat:

3.2 Asiantuntijatehtävissä työskentely

3.3 Laatutoiminnoissa työskentely

3.4 Opetustehtävissä työskentely

3 Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän lentokonetekniikan erikoisammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten, kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Lentokonetekniikan erikoisammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

3.1 Lentokonetekniikan alalla työskentely

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia ilmailulain, -asetusten ja -määräysten sekä turvallisuus- ja laatuvaatimusten mukaisesti omassa organisaatiossa ja sidosryhmärajapinnoissa
- kommunikoida, toimia rakentavasti ja ratkoa ristiriitaitilanteita sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien sekä asiakkaiden kanssa
- käyttää vaatimustenmukaisia työmenetelmiä ja -välineitä sekä laatia investointiesityksiä
- kehittää omaa ja työyhteisönsä toimintaa sekä toteuttaa ja arvioida muutoksia.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia ilmailulain, -asetusten ja -määräysten sekä turvallisuus- ja laatuvaatimusten mukaisesti omassa organisaatiossa ja sidosryhmärajapinnoissa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Lainsäädännön ja määräysten noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• noudattaa toiminnassaan ilmailulakia, -määräyksiä ja asetuksia• huomioi toiminnassaan työlainsäädännön, työsopimuslain ja työehtosopimusten omaan ja sidosryhmien työhön vaikuttavat asiat• työskentelee ilmailulle asetettujen standardien, parhaiden toimintatapojen, hyväksytyjen menetelmien ja kirjattujen ohjeiden mukaisesti• toimii yrityksen arvojen mukaisesti• toteuttaa toiminnassaan työpaikan ympäristö- ja turvallisuuspolitiikkaa• työskentelee kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti• toimii hätätilanteessa yrityksen turvallisuusohjeiden mukaisesti ja hälyttää apua onnettomuuspaikalle• käyttää hätätilanteessa asianmukaista sammutus- ja ensiapupalustoa.

<p>Turvallisuus- ja laatuvaatimusten noudattaminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi yhteistyökumppaneiden, toimittajien ja/tai alihankkijoiden laatutasoa (laatumittarit) suhteessa sovittuun tasoon (sopimukset) • havaitessaan poikkeaman tekee välittömät korjaavat toimenpiteet, estää lisävahinkojen syntymisen ja ilmoittaa asiasta esimiehelleen • raportoi havaitsemansa puutteet ja poikkeamat yrityksessä sovittuja menetelmiä ja laatujärjestelmää noudattaen • käsittelee poikkeamia analyttisesti ja pyrkii löytämään niiden juurisyyt • toimii ilmailun turvallisuuskulttuurin mukaisesti • ottaa inhimilliset tekijät huomioon omassa ja sidosryhmien toiminnassa • tunnistaa potentiaaliset vaaratilanteet ja niiden todennäköiset seuraukset • edistää toiminnallaan lentoturvallisuutta.
<p>Tutkinnon suorittaja osaa kommunikoida, toimia rakentavasti ja ratkoa ristiriitatilanteita sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien sekä asiakkaiden kanssa.</p>	
<p>Arvioinnin kohteet</p>	<p>Arvioinnin kriteerit</p>
<p>Yhteistyö- ja viestintätaidot</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • edistää toiminnallaan tasa-arvoisen ja hyvän työilmapiirin, työmotivaation sekä työtyytyväisyyden kehittymistä • toimii kannustavana työtoverina • huomioi toiminnassaan oman työyhteisön ja sidosryhmien jäsenten ammatti- ja yhteistyöosaamisen ja -valmiuden • sovittelee rakentavasti ristiriitatilanteita työyhteisössään • sovittelee rakentavasti ristiriitatilanteita sidosryhmien ja alihankkijoiden kanssa • kommunikoi aktiivisesti ympäristön kanssa • hallitsee yleis- ja ammattisanaston sekä suullisen ja kirjallisen ilmaisutaidon englannin kielellä • käyttäytyy luottamusta herättävästi ja kohteliaasti • pystyy esittelemään vastualueensa asioita ja neuvottelemaan niistä sidosryhmien kanssa • toimii luontevasti ja vuorovaikutteisesti monikulttuurisessa toimintaympäristössä.

Asiakkaan kohtaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa työssään huomioon yrityksen ja oman vastualueensa tuote- ja palveluportfoliot • kuuntelee asiakasta ja toimii asiakaslähtöisesti • neuvoo, ohjaa ja konsultoi asiakasta kokonaispalvelun näkökulmasta • toimii työtehtävissään henkilö-, liike- ja ammattisalaisuuksiin liittyvää vaitiolovelvollisuutta noudattaen • arvioi vastualueensa yhteistyö- ja verkostosuhteiden laatua ja laajuutta sujuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa ja ylläpitää toimivia asiakas- ja yhteistyösuhteita • huomioi asiakaspalvelun vaikutuksen organisaationsa myyntitulokseen • arvioi eri foorumeiden, tapahtumien ja kokoontumisten vaikutusta asiakassuhteisiin ja yrityksen menestykseen.
Tutkinnon suorittaja osaa käyttää vaatimustenmukaisia työmenetelmiä ja -välineitä sekä laatia investointiesityksiä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työmenetelmien ja -välineiden hallinta sekä investointiesityksen laadinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimustenmukaisia ja työpaikalla sovittuja työmenetelmiä • tuo esille työmenetelmissä ja -välineissä havaitsemansa puutteet ja korjaa puutteet sovittujen menetelmien mukaisesti • käyttää alalla ja työpaikalla vakiintuneita käsitteitä kommunikoidessaan sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa • hyödyntää ja käyttää toiminnassaan yrityksen tuotannonohjaus- ja tietojärjestelmiä • käyttää toimialalle ja yritykselle tyypillisiä tiedonhaku- ja viestintävälineitä sekä tietoteknisiä ratkaisuja • hankkii ja varaa tarvittavat resurssit sovittujen menetelmien mukaisesti • tekee kustannukset, tuotot, säästöt ja takaisinmaksuajat huomioivan investointiesityksen puuttuvien resurssien osalta • raportoi työnsä tulokset käyttäen hyväksytyjä menetelmiä • huomioi toiminnassaan yrityksen markkina- ja toiminta-alueet • tekee työnsä kustannustehokkaasti ja ammattihenkilölle ominaisella joutuisuudella.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää omaa ja työyhteisönsä toimintaa sekä toteuttaa ja arvioida muutoksia.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman ja työyhteisön toiminnan kehittämisen sekä muutosten toteutus ja arviointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• reflektoi omaa työsuoritustaan• sopeutuu muuttuviin olosuhteisiin• arvioi oman työn laadun tasoa suhteessa yrityksen laadun mittareihin• arvioi kriittisesti ja järjestelmällisesti oman ja työyhteisön toimintaan liittyviä riskejä• hyödyntää sidosryhmiltä ja työyhteisöltä saamaansa palautetta toiminnan parantamisessa• toimii kehittäväällä otteella pyrkiessään asetettuihin tavoitteisiin• löytää työstään perusteltuja ja toteuttamiskelpoisia kehittämisen kohteita ja uusia mahdollisuuksia• tarkastelee asiakkaiden tarpeita ja vaatimuksia palveluiden ja tuotteiden kehittämisen kannalta• käyttää organisaatiossa sovittuja menetelmiä ja välineitä kehityskohteiden esilletuonnissa• laatii suunnitelmia kehitysideoiden viemiseksi käytäntöön• toteuttaa muutoksia• arvioi muutosten onnistumista• antaa palautetta ja tekee muutosehdotuksia suunnitelmiin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa työtehtäviensä mukaisesti aidossa tai aidon kaltaisessa työympäristössä. Hän hoitaa työtehtäviä omalla vastuualueellaan käyttäen organisaation viestintä-, tuotannonohjaus- ja tietojärjestelmiä. Tutkinnon suorittaja osallistuu oman vastualueensa mukaisesti erilaisten sisäisten tai ulkoisten tapaamisten järjestämiseen ja toteuttamiseen. Hänen toimintansa tukee organisaation kokonaisprosessia ja toiminnassaan hän ottaa huomioon keskeisen lainsäädännön ja ohjeistuksen. Tutkinnon suorittaja raportoi tekemänsä työn ja työn tulokset käyttäen organisaatiossa hyväksytyjä toimintamenetelmiä.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana suullisesti ja mahdollisesti kirjallisesti syntyvillä itse tuottamillaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.2 Asiantuntijatehtävissä työskentely

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella huolto-, muutos- ja poikkeustoimenpiteitä sekä laatia työ- ja käyttöohjeita
- analysoida operatiivista dataa, tehdä perusteltuja johtopäätöksiä ja optimoida toimintaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa käyttäen vaatimustenmukaisia välineitä ja huoltotietoja
- laatia ja tulkita sopimuksia sekä hallita projekteja.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella huolto-, muutos- ja poikkeustoimenpiteitä sekä laatia työ- ja käyttöohjeita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Aikataulujen ja poikkeustapausten hallinta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• toimii lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnittelussa hyväksytyjen toimintamenetelmien mukaan• sopii huoltotoimenpiteiden toteuttamisesta huoltovaatimusten määräaikojen mukaan• toimii häiriö- ja poikkeustilanteissa (esim. Aircraft on Ground, AOG) määräysten ja sovittujen toimintatapojen edellyttämällä tavalla tilanteen korjaamiseksi• tukee tuotantoa poikkeustapausten hallinnassa.
Muutostöiden hallinta ja ohjeistus	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• arvioi oman vastuun alueensa huoltotiedotteet (Service Bulletin, SB) ja lentokelpoisuusmääräykset (Airworthiness Directives, AD)• päättää huoltotiedotteiden (SB) ja lentokelpoisuusmääräysten (AD) pohjalta vaadittavat toimenpiteet• laatii toimenpideohjeistuksen (esim. Engineering Order, EO) ilmailumääräysten asettamien rajojen mukaan• määrittelee, valitsee ja/tai tilaa toimenpiteen vaatiman materiaalin• seuraa toimenpiteiden etenemistä tuotannossa• tukee tuotantoa toimenpiteiden suorittamisessa• muuttaa ohjeistusta saadun palautteen ja havaintojen perusteella• dokumentoi ja arkistoi työnsä tulokset ilmailumääräysten ja organisaation toimintatapojen mukaisesti• raportoi työnsä tulokset sovittujen toimintatapojen mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja osaa analysoida operatiivista dataa, tehdä perusteltuja johtopäätöksiä ja optimoida toimintaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa käyttäen vaatimustenmukaisia välineitä ja huoltotietoja.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tiedon analysointi ja toiminnan optimointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • analysoi omaan vastuualueeseensa liittyvää operatiivista dataa • päättää analysoidun datan perusteella korjaavista toimenpiteistä • sopii huoltojen sekä osien ja laitteiden irrotusten, kiinnitysten tai vaihtojen toteuttamisesta yhteistyössä muun organisaation kanssa • laatii ohjeistuksen päätösten perusteella • optimoi oman vastuualueensa huoltojen ajankohdat sekä osien ja laitteiden irrotukset, kiinnitykset ja vaihdot • optimoi oman vastuualueensa huolto-ohjelmat ja -vaatimukset yhteistyössä muun organisaation kanssa • valmistele ja pitää oman vastuualueensa osalta luotettavuus- yms. operatiiviseen toimintaan liittyvät kokoukset • noudattaa hyviä kokouskäytäntöjä, neuvottelee rakentavasti ja sovittelee ristiriitatilanteita.
Työvälineiden, huoltotietojen ja ohjekirjojen käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimustenmukaisia työvälineitä • käyttää virallisia huoltotietoja ja ohjekirjoja • käyttää toiminnassaan yrityksen tuotannonohjaus- ja tietojärjestelmiä • käyttää työssään tieto- ja viestintätekniisiä apuvälineitä • ratkaisee vastuualueensa prosessiin liittyvät häiriöt systemaattisesti • sopii huoltotiedoissa havaittujen virheiden korjaamisesta määräysten ja toimintatapojen edellyttämällä tavalla • päivittää huoltotiedot ja ohjekirjat oman vastuualueensa osalta.

Tutkinnon suorittaja osaa laatia ja tulkita sopimuksia sekä hallita projekteja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Talous-, sopimus- ja yhteistyöosaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kilpailuttaa vastuualueeseensa liittyvät alihankintatoiminnot organisaation käytäntöjen mukaisesti • laatii tai valmistelee tarjouksia oman vastuualueensa tuotteista ja palveluista • laatii sopimuksia sidosryhmien kanssa • tulkitsee sopimuksia ja toimii niiden asettamissa rajoissa • valitsee osille ja laitteille korvaavat varaosat ja -laitteet huomioiden korjauskiertonopeudet, luotettavuuden sekä kustannustehokkuuden.
Projekti- ja tiedotusosaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii projekteista toteuttamiskelpoisen aikataulun • sovittaa projektiaikataulun yhteen muiden projektien ja tuotannon kanssa • valitsee ja varaa projektiin tekijät ja resurssit • ohjaa projektin etenemistä • raportoi projektin etenemisestä • laatii muutoksista tiedottamiseksi toteutuskelpoisen tiedotus- tai koulutussuunnitelman • tuottaa oman vastuualueensa osalta tiedotus- tai koulutusmateriaalin • valvoo tiedotuksen tai koulutuksen etenemistä • arvioi tiedotuksen tai koulutuksen vaikuttavuutta saadun palautteen perusteella ja tekee tarvittavat muutokset.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa työtehtäviensä mukaisesti aidossa tai aidon kaltaisessa työympäristössä. Hän hoitaa työtehtäviä omalla vastuualueellaan käyttäen vaatimustenmukaisia, organisaation hyväksymiä työmenetelmiä ja -välineitä sekä tuotannonohjaus- ja tietojärjestelmiä. Tutkinnon suorittaja suunnittelee toimenpiteitä ja laatii ohjeistuksia aikataulujen, huoltovaatimusten, ilmoituseräysten sekä poikkeustilanteiden asettamien rajojen mukaan. Hän analysoi operatiivista dataa ja tekee perusteltuja johtopäätöksiä toiminnan kannalta optimaalisista toimenpiteistä sekä kommunikoi sidosryhmien kanssa. Tutkinnon suorittaja laatii ja tulkitsee sopimuksia sekä osallistuu projektien suunnitteluun, toteutukseen ja hallintaan sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden kanssa.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana suullisesti ja mahdollisesti kirjallisesti syntyvillä itse tuotamillaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.3 Laatutoiminnoissa työskentely

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia laatutoiminnoissa ja suunnitella auditoinnin
- toimia auditointitilanteessa, dokumentoida auditointitapahtumat ja valvoa korjaavien toimenpiteiden suoritusta
- laatia laadunvalvontaan liittyvät raportit sidosryhmien käyttöön sekä kehittää omaa, organisaatioiden ja laatuoyhteisön toimintaa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia laatutoiminnoissa ja suunnitella auditoinnin.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Yhteistyö- ja asiakaspalveluosaaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi asiakkaiden toiveet ja tarpeet toiminnan laatu- ja turvallisuussuunnittelussa • perustelee henkilöiden valtuuttamisen tai tehtävään nimittämisen edellytykset vallitsevien ohjeiden ja määräysten mukaan • neuvoo ja opastaa organisaatiota toimintamenetelmien kuvaamisessa ja kehittämisessä • neuvoo organisaation vastuullisia henkilöitä käsikirjamuutosmenettelyssä • neuvoo toimiluvan hakemiseen ja sen muuttamiseen liittyvissä tehtävissä • neuvoo tuotannonohjaus- ja tietojärjestelmien käyttöä ja kehitystä laatu- ja turvallisuuskulmasta • neuvoo asiakkaita määräyksiin ja niiden tulkintaan liittyvissä kysymyksissä.

<p>Auditoinnin suunnittelu</p>	<p>Tutkinon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee auditointikohteet • perustelee auditointikohteiden valinnan • tekee auditointisuunnitelman ilmoitustarvikkeiden ja yrityksen toimintatapojen mukaisesti • valitsee kohteisiin soveltuvat auditointimenetelmät • valmistelee auditointitapahtuman • valmistelee aloituspalaverin • sopii aikatauluista auditoitavan organisaation kanssa.
<p>Tutkinon suorittaja osaa toimia auditointitilanteessa, dokumentoida auditointitapahtumat ja valvoa korjaavien toimenpiteiden suoritusta.</p>	
<p>Arvioinnin kohteet</p>	<p>Arvioinnin kriteerit</p>
<p>Toiminta auditointitilanteessa</p>	<p>Tutkinon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestää auditoinnin aloituspalaverin • vertaa organisaation todellista toimintaa toimintakäsikirjoissa kuvattuun toimintaan • vertaa toimintakäsikirjoissa kuvattuja vaatimuksia ilmoitustarvikkeissä asetettuihin vaatimuksiin • vertaa organisaatiossa toimivien henkilöiden osaamista määräyksissä vaadittuun osaamiseen • kertoo auditointitilanteessa keskeisten, asiakasta velvoittavien sopimusten ja määräysten sisällöt • suorittaa auditoinnin neutraalisti ja perustellen • järjestää auditoinnin loppupalaverin • antaa organisaatiolle käsityksen toiminnasta todennäköisesti kirjattavista havainnoista • kuuntelee ja ottaa huomioon organisaation näkökulman auditointitapahtumaan ja havaintoihin.

<p>Auditointitapahtuman dokumentointi ja seuranta</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentoi auditointitapahtuman organisaation menetelmien mukaisesti • kirjaa havainnot tietojärjestelmiin määräysviittauksineen sekä tasoineen • määrittelee vastausajat havaintoihin • ilmoittaa havainnoista eteenpäin määräyksiä ja organisaation toimintatapoja noudattaen • varmistuu avoinna olevien havaintojen osalta korjaavien toimenpiteiden edistymisestä • valvoo havaintojen määräaikojen noudattamista • käsittelee havaintojen vastaukset • hyväksyy tai hylkää annetut vastaukset ja pyytää tarvittavat lisäselvitykset • vaatii organisaatiolta korjaavat, juurisyyhin huomioivat toimenpiteet • sulkee ja arkistoi auditoinnin.
<p>Tutkinnon suorittaja osaa laatia laadunvalvontaan liittyvät raportit sidosryhmien käyttöön sekä kehittää omaa, organisaatioiden ja laatu yhteisön toimintaa.</p>	
<p>Arvioinnin kohteet</p>	<p>Arvioinnin kriteerit</p>
<p>Raportointi ja tiedottaminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii laatu toimiin liittyvät raportit • laatii säännölliset laatu katselmukset organisaation toimintatapojen mukaisesti • jakaa ja levittää laatu tietoisuutta oman organisaation ja sidosryhmien toimijoille • toimii kiinteässä yhteistyössä viranomaisten kanssa • toimii kiinteässä yhteistyössä vastuullisten henkilöiden kanssa.
<p>Toiminnan kehittäminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi käytettyjen laatu järjestelmien toimivuutta ja tehokkuutta • osallistuu oman alueensa lisä- ja täydennyskoulutukseen • osallistuu kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön esim. osallistumalla konferensseihin, työryhmiin tai muuttuvia määräyksiä koskevaan kommentointiin • seuraa määräysten kehittymistä • ennakoii uusien määräysten tuomia muutoksia ja vaatimuksia • informoi yhteistyötahoja laatu asioihin ja määräyksiin tulevista muutoksista.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa työtehtäviensä mukaisesti aidossa tai aidon kaltaisessa työympäristössä. Hän hoitaa työtehtäviä omalla vastuualueellaan käyttäen vaatimustenmukaisia, organisaation hyväksymiä työmenetelmiä ja -välineitä sekä laadunvalvonnan työkaluja ja järjestelmiä. Tutkinnon suorittaja suunnittelee ja toteuttaa auditointeja ja niihin liittyviä palavereja. Hän toimii auditointitilanteessa, dokumentoi auditointitapahtuman ja valvoo korjaavien toimenpiteiden suoritusta vaatimusten mukaisesti. Tutkinnon suorittaja laatii laadunvalvontaan liittyviä raportteja sidosryhmien käyttöön sekä osallistuu oman, organisaation tai laatuyhteisön toimintaan ja kehittämiseen.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana suullisesti ja mahdollisesti kirjallisesti syntyvillä itse tuottamillaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

3.4 Opetustehtävissä työskentely

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia asiakaspalvelutilanteissa sekä suunnitella ja valmistella oppimiskokonaisuudet
- huomioida erilaiset oppijat sekä toimia opetustilanteissa
- arvioida oppimista, antaa palautetta, toimia kokeiden/opinnäytteiden valvojana sekä kehittää omaa opettajuuttaan.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa sekä suunnitella ja valmistella oppimiskokonaisuudet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiakaspalvelu ja kustannustietoisuus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• neuvoo asiakasta koulutusratkaisujen valinnassa• huomioi asiakaspalvelussa lentoteknisen koulutuksen erityispiirteet sekä kelpuutuksen ja valtuutuksen saamisen edellytykset• neuvoo asiakasta ilmailualan koulutukseen liittyvissä sopimusehdoissa ja -käytännöissä• neuvoo asiakasta koulutuksen erilaisissa rahoitusmuodoissa• huomioi asiakaspalvelussa kategoria A-, B- ja C-opetussuunnitelmien rakenteet, tavoitteet, sisällöt ja vähimmäisopetusmäärät• hinnoittelee koulutuspalvelut huomioiden kiinteät ja muuttuvat kulut• laatii koulutussuunnitelman ja -budjetin.
Opetuksen suunnittelu ja valmistelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• laatii opetussuunnitelmia ja -ohjelmia toimintakäsikirjojen ja määräysten edellyttämällä tavalla• laatii oppitunteihin, opetustilanteisiin ja opetusjaksoihin toteutussuunnitelmia• laatii henkilökohtaisia opetussuunnitelmia• suunnittelee tavanomaiset teoria- ja käytännön koulutusten opetustilanteet ottaen huomioon tavoitteet, sisällöt, vähimmäisopetusmäärät ja oppimisen arvioinnin• valitsee kuhunkin oppimistilanteeseen tarkoituksenmukaisen ympäristön• käyttää ja soveltaa erilaisia opetusmenetelmiä sekä perustelee niiden valinnan• huomioi suunnittelussa tyypilliset ja yleisesti hyväksytyt ihmiskäsitykset ja oppimisteoriat• laatii koekysymyksiä toimintakäsikirjan kuvaamalla tavalla• tuottaa opetusmateriaalia toimintakäsikirjan kuvaamalla tavalla noudattaen alalla valitsevia standardeja.

Tutkinnon suorittaja osaa huomioida erilaiset oppijat sekä toimia opetustilanteissa.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oppilasjoukon ja oppimisen esteiden huomiointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• huomioi eri kulttuureista tulevat ihmiset• ottaa huomioon keskenään eritasoiset opiskelijat• tunnistaa yleisimmät oppimista hidastavat fyysiset ja psyykkiset tekijät• ohjaa opiskelijoita tuen hakemisessa• soveltaa ja muuttaa tarvittaessa opetuksesta laatimia suunnitelmia ohjeiden ja määräysten rajoissa.
Toiminta opetustilanteissa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• valmistelee ympäristön oppimistapahtumaa varten• asettaa oppimiselle tavoitteita ja välitavoitteita• hyödyntää opiskelijoiden aiemmat taidot ja kokemukset• keskittyy opetussisältöjen ydinasioihin• edistää oppimista käyttäen havaintovälineitä, laitteita, sovellutuksia ja digitaalista mediaa• luo luottamuksellisen ilmapiirin oppimistilanteeseen• hallitsee opettamansa aihealueen asiasisällöt• hallitsee ammatilliset tiedot ja taidot• motivoi opiskelijoita• asettaa opiskelijan aktiiviseen rooliin ja kannustaa opiskelijaa ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan• ohjaa opiskelijoiden oppimista• toimii eettisesti, vastuullisesti ja muita kunnioittaen• sovittaa ajankäytön ja rytmittää opetuksen tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti• täyttää opetukseen liittyvät asiakirjat ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida oppimista, antaa palautetta, toimia kokeiden/opinnäytteiden valvojana sekä kehittää omaa opettajuuttaan.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Arviointi ja palautteen antaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi opiskelijoiden suoritusta, oppimista ja oppimistuloksia • arvioi opiskelijoiden etenemistä kokonaisuutena ja toimintaa suhteessa oppimistavoitteisiin ja kriittisiin pisteisiin • tekee opiskelijoiden arvioinnit ja niihin liittyvät dokumentoinnit ohjeiden ja määräysten mukaisesti • antaa palautetta oppimistilanteissa ja niiden jälkeen • vastaanottaa palautetta omasta toiminnastaan • arvioi kriittisesti oman opetuksensa tuloksellisuutta.
Teoriakokeen tai käytännön arvioinnin järjestäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii valvojan/arvioijan tehtävässä ymmärtäen tekemiensä ratkaisujen vaikutukset lentoturvallisuuteen • havainnoi opiskelijan suoritusta • vertaa opiskelijan suoritusta arvioinnin kriteereihin • toteuttaa kokeet ja arvioinnit ohjeiden ja määräysten mukaisesti • arvioi opiskelijan mahdollisuuksia toimia vastuullisena mekaanikkona • arvioi opiskelijan kykyä tunnistaa tekemänsä virheet • puuttuu opiskelijan epäasialliseen, ohjeiden ja määräysten vastaiseen tai lentoturvallisuutta vaarantavaan toimintaan • hallitsee itse oikeat toimintamallit ja -suoritukset.
Opettajuuden arviointi ja kehittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektoi omaa toimintaansa • arvioi omia tietoja ja taitoja sekä kykyä toimia opettajana • arvioi oman toimintansa vaikutuksia oppimistuloksiin • arvioi omaa tapaansa motivoida, asettaa tavoitteita ja arvioida oppimista • muuttaa toimintaansa omien sekä muilta saatujen arvioiden perusteella • ylläpitää ja kehittää omaa opettajuuttaan hyödyntäen jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet • laatii itselleen suunnitelman vaadittavan ammattitaidon hankkimiseksi ja ylläpitämiseksi • hankkii tietoa monipuolisin menetelmin oppimisen ja opettamisen keskeisistä periaatteista.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa työtehtäviensä mukaisesti aidossa tai aidon kaltaisessa työympäristössä. Hän hoitaa työtehtäviä omalla vastuualueellaan käyttäen vaatimustenmukaisia, organisaation hyväksymiä työmenetelmiä sekä opetuskäyttöön varattuja tiloja, havaintovälineitä ja järjestelmiä. Tutkinnon suorittaja suunnittelee ja valmistelee oppimistilanteita. Hän toteuttaa opetustilanteen huomioiden kohderyhmänsä ja toimii opettaessaan ammattimaisesti. Tutkinnon suorittaja arvioi oppimista, antaa palautetta sekä toimii kokeen tai käytännön harjoitteen valvojana ja vastaanottajana. Hän arvioi omaa opettajuuttaan sekä laatii suunnitelmia itsensä ja työtapansa kehittämiseksi.

Arvioijat seuraavat ja arvioivat tutkinnon suorittajan toimintaa sekä antavat siitä kirjallisen arvion. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana suullisesti ja mahdollisesti kirjallisesti syntyvillä itse tuottamillaan dokumenteilla, jotka arvioituina ovat osa hänen arviointiaineistoaan.

Painettu
ISBN 978-952-13-5852-4
ISSN 1798-887X

Verkkojulkaisu
ISBN 978-952-13-5853-1
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet